

**FUNKCE**

# FUNKCE

- **funkce je speciální typ relace: funkce je taková ( $n$ -ární) relace, kde prvních  $n - 1$  hodnot v  $n$ -tici jednoznačně určuje poslední hodnotu**
- $n$ -ární relace: množina uspořádaných entit
- **funkce je zobrazení**
- relace  $R$  z množiny  $A$  do množiny  $B$  se nazývá zobrazením z  $A$  do  $B$ , právě když ke každému prvku  $a \in A$  existuje nejvýše jeden prvek  $b \in B$  takový, že platí  $(a, b) \in R$

# FUNKCE

alternativně se můžeme na relaci podívat jako na vstupně-výstupní mechanismus:

- prvních  $n - 1$  hodnot v  $n$ -tici můžeme pokládat za argumenty
- relace (vstup), poslední hodnotu za její výsledek
- pokud má být taková relace funkcí, výstup musí být jednoznačně určen argumenty

# FUNKCE

**formálně, binární relace  $f$  na množině  $A$  je funkce, pokud platí:**

$$\forall a, b, c \in A ( (a, b) \in f \wedge (a, c) \in f \Rightarrow b = c )$$

**obdobně, ternární relace  $f$  na množině  $A$  je funkce, pokud:**

$$\forall a, b, c, d \in A ( (a, b, c) \in f \wedge (a, b, d) \in f \Rightarrow c = d )...$$

# FUNKCE

pro binární relaci  $f$   
mezi množinami  $A$  a  $B$ , která je funkcí,  
říkáme „funkce z  $A$  do  $B$ ” a zapisujeme

$$f : A \rightarrow B$$

# VLASTNOSTI FUNKCÍ

**injektivita.** Funkce  $f : A \rightarrow B$  je injektivní (též prostá), pokud platí

$\forall a, b \in A ( f(a) = f(b) \Rightarrow a = b )$  neboli žádné dva prvky nemají stejný obraz

**surjektivita.** Funkce  $f : A \rightarrow B$  je surjektivní (též na), pokud platí

$\forall b \in B ( \exists a \in A ( b = f(a) )$

neboli každý prvek oboru hodnot má nějaký vzor, případně můžeme říci, že celý obor hodnot je pokrytý

**úplnost.** Funkce  $f : A \rightarrow B$  je úplná, pokud platí

$\forall a \in A ( \exists b \in B ( b = f(a) )$

neboli celý definiční obor je pokrytý. Často se můžete setkat s tím, že pojmem funkce je myšlena úplná funkce.

řekneme, že funkce je *bijekce* právě tehdy, je-li současně injektivní, surjektivní a úplná

# POSLOUPNOSTI

- posloupnosti jsou množiny prvků, v níž (na rozdíl od množin) záleží na pořadí
- prvky se v posloupnosti také mohou opakovat
- konečné posloupnosti můžeme považovat za uspořádané  $n$ -tice
- konečná posloupnost délky  $n$  je úplná funkce, jejímž definičním oborem je množina  $n$

# POSLOUPNOSTI

- posloupnosti typicky zapisujeme jako  $a_0, a_1, \dots, a_n, \dots$ , což považujeme jen za jiný druh zápisu pro  $f(0), f(1), \dots, f(n), \dots$
- v případě nekonečných posloupností často pracujeme s induktivními definicemi
- v případě posloupností tyto definice vypadají tak, že vypíšeme první člen (případně prvních několik členů), což je analogie báze indukce, a poté určíme předpis, podle kterého dostaneme  $n$ -tý prvek pomocí jednoho, případně několika předchozích prvků (analogie indukčního kroku)
- podle takovéto definice jsme schopni zkonstruovat libovolný prvek posloupnosti

Příkladem nekonečné posloupnosti je tzv. Fibonacciho posloupnost, kde každý další člen je součtem dvou předchozích členů: 0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, ...

induktivní definice Fibonacciho posloupnosti vypadá takto:

- $a_0 = 0$
- $a_1 = 1$
- $a_n = a_{n-1} + a_{n-2}$